

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5734-24

meddelad i Stockholm den 7 mars 2025

KLAGANDE
AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 september 2024 i mål nr 2194-24

SAKEN
Rätt att ta del av allmän handling

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden i de delar som avser dokumentation från okulärbesiktning av provskyltar och visar målet åter till Transportstyrelsen för ny prövning i enlighet med vad som anges i punkt 13.

BAKGRUND

1. Var och en har rätt att ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där. En handling som tillkommit inom en myndighet och som inte har expedierats anses vara upprättad när det ärende som den hänför sig till har slutbehandlats hos myndigheten.
2. Transportstyrelsen har genomfört en upphandling avseende tillverkning av registreringsskyltar. Myndigheten begärde in provexemplar av skyltar från anbudsgivarna och gjorde en okulärbesiktning av provskyltarna. Resultatet av besiktningen dokumenterades i en handling.
3. AA begärde ut dels dokumentation över Transportstyrelsens kontakter med den vinnande anbudsgivarens referenser, dels dokumentationen från okulärbesiktningen av provskyltarna. Vissa delar av dokumentationen gällande referenser lämnades inte ut med hänvisning till att uppgifterna omfattades av sekretess. Dokumentationen från okulärbesiktningen lämnades inte ut eftersom myndigheten bedömde att handlingen inte var allmän.
4. AA överklagade beslutet till Kammarrätten i Jönköping som avslog överklagandet. I fråga om dokumentationen från okulärbesiktningen av ingivna provskyltar ansåg kammarrätten att den inte var en allmän handling, vilket motiverades med att upphandlingsärendet inte var slutbehandlat vid tidpunkten för det överklagade beslutet eftersom det då pågick en överprövningsprocess.

YRKANDEN M.M.

5. AA fullföljer sin talan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Frågan i Högsta förvaltningsdomstolen**

6. Högsta förvaltningsdomstolen har meddelat prövningstillstånd i den del av målet som avser dokumentationen från okulärbesiktningen av provskyltar. Prövningstillstånd har inte meddelats i den del som avser dokumentationen över Transportstyrelsens kontakter med den vinnande anbudsgivarens referenser. Kammarrättens avgörande i den delen står därmed fast.
7. Frågan i Högsta förvaltningsdomstolen är om den omständigheten att en upphandling är föremål för en pågående överprövningsprocess innebär att

upphandlingsärendet inte kan anses ha slutbehandlats i den mening som avses i 2 kap. 10 § första stycket tryckfrihetsförordningen.

Rättslig reglering m.m.

8. Enligt 2 kap. 10 § första stycket tryckfrihetsförordningen anses en handling ha upprättats hos en myndighet när den har expedierats. En handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende som den hänför sig till har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hänför sig till ett visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller färdigställts på annat sätt.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Handlingen med Transportstyrelsens dokumentation från okulärbesiktningen av provskyltar har såvitt framgår inte expedierats. Eftersom handlingen hänför sig till ett ärende krävs därmed att ärendet har slutbehandlats hos myndigheten för att handlingen ska anses upprättad och därmed allmän.
10. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening måste ett ärende anses slutbehandlat hos en myndighet när denna skiljer ärendet från sig. I regel sker detta genom att myndigheten fattar ett slutligt beslut. Vad som därefter händer i ärendet, exempelvis att beslutet överklagas och att överinstansen då kan komma att förordna rörande saken eller återförvisa ärendet för ny handläggning och beslut, inverkar inte på tidpunkten för när ärendet ska anses vara slutbehandlat hos myndigheten. Det förhållande att upphandlingsärenden företer en del särdrag i förhållande till många andra ärendeslag föranleder inte att det finns anledning att bedöma dessa ärenden på annat sätt.
11. När en upphandlande myndighet meddelar ett tilldelningsbeslut får det anses innebära att myndigheten skiljer ärendet ifrån sig. Ärendet är då för myndighetens del slutbehandlat. Att en upphandling är föremål för en överprövningsprocess innebär således inte att upphandlingsärendet inte ska anses ha slutbehandlats hos myndigheten i den mening som avses i 2 kap. 10 § första stycket tryckfrihetsförordningen.
12. Vid tidpunkten för Transportstyrelsens beslut att avslå begäran om utlämnande av dokumentationen hade Transportstyrelsen fattat ett tilldelningsbeslut och upphandlingsärendet var således slutbehandlat hos myndigheten. Den aktuella handlingen var därmed upprättad och allmän. Det var därför fel av underinstanserna att neka ett utlämnande på den angivna grunden.
13. Eftersom dokumentationen från okulärbesiktningen av provskyltar är en allmän handling ska den lämnas ut om det inte finns hinder på grund av sekretess. Det ankommer på Transportstyrelsen att som första instans göra en prövning av om det finns uppgifter i handlingen som omfattas av sekretess. Underinstansernas

avgöranden ska således upphävas i de delar som avser dokumentationen från okulärbesiktningen av provskyltar och målet visas åter till Transportstyrelsen för ny prövning.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Inga-Lill Askersjö, Mahmut Baran, Ulrik von Essen och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Mårten Olsson.